

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Utfall för jämställdhetsbonusen

Försäkringskassan har i regleringsbrevet för 2010 fått i uppdrag att till regeringen redovisa uppkomna bonusdagar för 2009 enligt följande:

- antal dagar som uppkommit baserat på fördelningen av föräldrapenningdagar mellan föräldrarna
- antalet dagar det ansökts om
- hur stort belopp som kommer att krediteras skattekonton av Skatteverket avseende intjänade bonusdagar
- antalet berörda föräldrar som bonus betalats till.

Jämställdhetsbonus

Jämställdhetsbonusen gäller barn som är födda efter 30 juni 2008. Den gör det ekonomiskt fördelaktigt att dela lika på föräldraledigheten. Den förälder som har tagit ut flest dagar med föräldrapenning under ett kalenderår får jämställdhetsbonus om han eller hon arbetar eller studerar när den andra föräldern tar ut föräldrapenning. För att få bonus måste föräldrarna ha gemensam vårdnad om barnet, men de behöver inte vara gifta eller bo tillsammans.

Bonusen beräknas i efterhand och betalas ut som en skattereduktion. Den förälder som varit ledig längst får pengarna insatta på sitt skattekonto i samband med slutskattsedeln.

Föräldrar måste ansöka om jämställdhetsbonus senast den 1 mars året efter att bonusen tjänats in. Försäkringskassan skickar ut en blankett i början av februari till de föräldrar som kan vara berättigade till bonus.

Uppkomna bonusdagar 2009

I detta avsnitt redovisas hur många preliminära bonusdagar som uppkommit under år 2009 baserat på fördelningen av föräldrapenningdagarna mellan föräldrarna. Detta är sannolikt en överskattning i förhållande till hur många bonusdagar som faktiskt kommer att uppstå. Bonusen gäller bara om den förälder som tagit flest antal föräldrapenningdagar arbetar eller studerar när den andra föräldern är föräldraledig och uppbär föräldrapenning.

**Antal uppkomna preliminära bonusdagar och antal föräldrar under år 2009
uppdelat efter kön**

	2009
Uppkomna bonusdagar	441 929
Kvinnor	338 754
Män	103 175
Antal föräldrar	12 066
Kvinnor	9 960
Män	2 106

Utfallet

I början av februari 2010 skickade Försäkringskassan ut 13 133 ansökningsblanketter till de föräldrar som vid den tidpunkten bedömdes kunna vara berättigade till jämställdhetsbonus under år 2009. 2 369 blanketter skickades till män och 10 764 till kvinnor. Att antalet ansökningsblanketter var något fler än de 12 066 föräldrar som därefter beräknats ha rätt till bonus under 2009 beror bland annat på retroaktivt korrigerade uppgifter.

Till och med april månad år 2010 hade 8 649 ansökningar inkommit om jämställdhetsbonus till Försäkringskassan varav 2 286 ansökningar kom in i mars månad och 95 så sent som i april månad. De ärenden som kommit in efter första mars år 2010 har avvisats då ansökningstiden gått ut och det inte finns ett rättsligt stöd för att behandla dessa ansökningar.

Tabell 1 utfallsdata

Jämställdhetsbonus	Kvinnor	Män	Totalt
Antal utskickade ansökningsblanketter	10 764	2 369	13 133
Antalet preliminärt beräknade berättigade föräldrar	9 960	2 106	12 066
Utfall antal beviljade föräldrar	5 697	1 136	6 833
Utfall andel föräldrar	83 %	17 %	100 %
Utfall medelålder	33	35	34
Antal beräknade preliminära bonusdagar	338 754	103 175	441 929
Utfall antal krediterade bonusdagar	216 774	58 171	274 945
Utfall medeltal antal dagar	38	51	40
Utfall krediterat belopp	21 677 400 kr	5 817 100 kr	27 494 500 kr
Utfall kreditering i medeltal	3 805 kr	5 121 kr	4 024 kr

Totalt har ca 27,5 miljoner kronor krediterats ca 7 000 föräldrar för ansökta och beviljade bonusdagar som uppstod under 2009. I genomsnitt fick föräldrarna 40 dagar per person beviljade, männen fick 13 dagar fler i genomsnitt än

kvinnorna. 83 procent av föräldrarna som fick bonus var kvinnor och 17 procent var män. Krediteringen till männen var ca 5 100 kronor i genomsnitt och till kvinnorna 3 800 kronor vilket är en direkt effekt av att männen kvalificerat sig till fler bonusdagar i snitt per person.

Av de 13 133 föräldrar som Försäkringskassan i samband med utskicket av ansökningsblanketterna bedömde skulle kunna vara berättigade till bonus var det ca 6 300 som antingen sökt för sent, fått avslag eller inte sökt alls. Många föräldrars ansökan har antingen avvisats på grund av för sen ansökan eller så har de inte ansökt alls trots att de hade kunnat vara berättigad till bonus.

Om man utgår ifrån uttagsmönstret för de som ansökt och beviljats bonus så skulle värdet på de bonusdagar som föräldrarna gått miste om vara mellan 10 - 20 miljoner kronor.

Problematisering

Statistiken visar att av de föräldrar som Försäkringskassan bedömt skulle kunna vara berättigade till jämställdhetsbonus under år 2009 har ca 65 procent skickat in en ansökan. Frågan är om de övriga 35 procenten inte var berättigade till en bonusgrundande inkomst, inte kände till bonusen, inte ansåg att det var mödan värt eller om det är formen på stimulansåtgärden som är orsaken till att de inte har sökt? För att få svar på detta krävs en djupare analys.

Försäkringskassan avser att genomföra en telefonintervjuundersökning bland de föräldrar som inte ansökt om bonusen men som bedömts vara berättigade till den.

Av de föräldrar som ansökte om jämställdhetsbonus har ca 79 procent av ansökningarna beviljats. En stor andel av ansökningarna kom in i mars¹ och april. Dessa har avvisats på grund av att ansökan kommit in för sent.

Försäkringskassan har också uppmärksammat att det förekommit familjer som på grund av retroaktivt korrigerade uppgifter hos andra myndigheter inte har givits möjligheten att ansöka om jämställdhetsbonus. Det gäller retroaktiva ändringar av datum för gemensam vårdnad. Orsaker till korrigerade uppgifter har bland annat varit att Socialtjänsten har missat att skicka in papper om gemensam vårdnad till Skatteverket.

Försäkringskassan har för avsikt att återkomma till regeringen med förslag till regeländring avseende ovanstående problem.

---

¹ Statistiken avser hela månader varför Försäkringskassan i dagsläget inte vet hur många ansökningar som kom in sista dagen för ansökan dvs. den första mars 2010.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Adriana Lender i närvaro av chefsjuristen Eva Nordqvist, försäkringsdirektörerna Gunnar Johansson och Birgitta Målsäter, verksamhetsområdeschefen Jan Almqvist och analytikern Niklas Löfgren den senare som föredragande.

Adriana Lender

Niklas Löfgren